

LBRIS

We know
books

GERARD KREMER

ANNE FRANK
TRĂDATĂ

DEZLEGAREA MISTERULUI DUPĂ 75 DE ANI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KREMER, GERARD

Anne Frank trădată : dezlegarea misterului după 75 de
ani / Gerard Kremer. - București : RAO Distribuție, 2021
ISBN 978-606-006-589-0

929

RAO Distribuție
Str. Bărgăului nr. 9 11, sector 1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

GERARD KREMER
Anne Frank Betrayed
The mystery unravelled after 75 years
© Lantaarn Publishers 2020

Anne Frank trădată
Dezlegarea misterului după 75 de ani
Traducere din limba engleză
Bianca Paulevici
prin GRAAL SOFT

© RAO Distribuție, 2020
Pentru versiunea în limba română

2021

ISBN 978-606-006-589-0

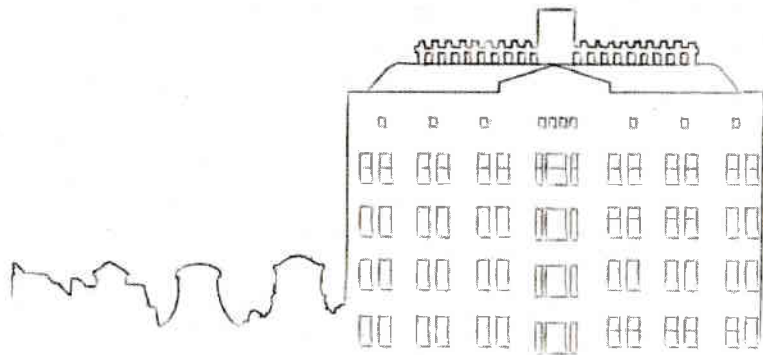
CUPRINS

Cuvânt-înainte.....	7
Îngrijitor pe strada Westermarkt	11
Wehrmachtul în clădire.....	21
Comori ascunse.....	29
„Reorganizare”	37
Rochia roșie	45
Boy	53
Fără cale de scăpare	59
Oameni în ascunzătoare	67
O cunoștință veche	75
Medicamente și ștampile.....	85
O urzeală invizibilă.....	95
Deznădăjduiți, sperați, neputincioși	101
Vecini noi mai jos.....	109
Spioană sau trădătoare?.....	119
Un alambic de cupru plin cu lichior de ouă	129
Varză albă și plăcintă cu mere	141
O aniversare de naștere timpurie.....	149
Trădat.....	161
<i>Tut mir leid</i>	169
Răzbunarea SD-ului	175
Ultimele luni dificile.....	183
Ans van Dijk și trădarea Anexei secrete.....	189
Persoanele menționate în carte	195
Mulțumiri.....	199

LIBRIS

We know
books

ÎNGRIJITOR PE STRADA WESTERMARKT

La intersecția dintre Westermarkt și Keizersgracht se afla o clădire de birouri înaltă impunătoare. Gerard Kremer apăsă soneria de la clădirea situată la numărul 2 pe strada Westermarkt. O auzi sunând tare, reverberând prin clădire. Se auzi un clicet și ușa din față grea, din lemn, se deschise automat. O deschise mai tare și apoi o închise cu grijă în urma lui. Înăuntru, văzu un portar într-o cabină de lângă o ușă rotativă din sticlă care fusese blocată. Gerard se întoarse spre portar.

– La cine ați venit? întrebă portarul.

– Am venit la domnul Würdemann, îi spuse Gerard. Mă așteaptă.

Portarul îl privi cu atenție din cabina lui de sticlă și apucă telefonul. Urmă un apel scurt, pe care Gerard nu îl putu auzi. Apoi portarul încuviință din cap, iar ușa rotativă se puse în mișcare. Gerard păși într-un hol înalt placat cu gresie. Lângă peretele din spate se afla o scară de marmură impresionantă, prevăzută cu o balustradă din lemn. Simți o aromă vagă de cafea proaspătă. Era cafea adevărată, o aromă pe care nu o mai simțise de ceva vreme.

Gerard rămase locului, așteptând, cu pălăria în mână. Una dintre ușile laterale se deschise și un bărbat înalt, vădit înstărit, veni spre el cu mâna întinsă.

– Kremer, nu-i așa? Eu sunt Würdemann. Te rog să mă urmezi în biroul meu.

Domnul Würdemann se întoarse și se îndepărtă, încrezător, ca o persoană care se aștepta ca ceilalți să-i îndeplinească ordinele.

Trecură pe lângă câteva camere, unde femeii tinere stăteau la mașini de scris, până ajunseră la ultima ușă de pe un coridor lung. Clădirea era mult mai lată decât își închipuise el de afară.

În biroul în care intră era o atmosferă diferită de cea din birourile pe lângă care tocmai trecuse. Era mobilat cu un birou din mahon și un scaun de birou tapițat cu piele. În fața biroului se afla un scaun tapițat cu material textil. Gerard se așeză ascultător pe scaunul indicat. Își dădu seama că spera, cu precauție, ca bărbatul să-i ofere nu doar o slujbă, ci și o ceașcă de cafea adevărată. În clipa de față, ambele opțiuni i se păreau foarte atractive.

Würdemann se așeză în fața lui și trecu la subiect.

– Kremer, avem un post liber de îngrijitor și înțeleg că s-ar putea să fii omul potrivit pentru această slujbă.

Gerard își răsuci pălăria în mâini.

– Așa sper, domnule. Sau, cel puțin, eu așa cred.

– Ce-ai lucrat înainte?

– Sunt tăietor de diamante. Sau, mai bine zis, eram tăietor de diamante. Dar veți înțelege că, în circumstanțele de față, acest lucru nu mai e posibil. Angajatorul meu, domnul Polak...

Nu își încheie propoziția. Würdemann încuviință din cap. Interzicerea comercianților evrei să profeseze îi afectase nu doar pe numeroși evrei, ci și pe angajații lor neevrei. Gerard fusese recent informat într-o seară că nu mai era așteptat la muncă în ziua următoare. Îi lipsea slujba lui de tăietor de diamante mai mult decât era dispus să recunoască în fața altora. Îi plăcea nespuse de mult munca precisă și satisfacția pe care i-o stârnea un model tăiat perfect. Dar îi era și dor de multe persoane; devenise parte din comunitatea ebraică într-un mod aproape firesc. Îl invitaseră la Bar Mițva-urile fiilor lor, iar el le fusese mereu alături, la bine și la rău. Zilele acelea se încheiaseră însă și trebuia să își găsească o slujbă nouă cât mai repede posibil.

- Așa este, căutăm pe cineva demn de încredere și îndemânat cu uneltele, spuse Würdemann și îl măsură pe Gerard din priviri. Munca presupune lucrări de întreținere minore și reparații la interior și exterior. Dar nu se rezumă la atât; slujba aceasta presupune și anumite responsabilități. Ai avea cheile de la întreaga clădire. După programul de lucru, clădirea este de obicei goală. Portarul pleacă acasă seara, ceea ce înseamnă că ai fi paznicul clădirii. Ne așteptăm ca noul îngrijitor să se mute aici; ne-am gândit că ultimul etaj ar putea fi folosit în scopul acesta. Înțeleg că ești căsătorit?

Gerard încuviință din cap.

- Excelent, încuviință Würdemann. Trebuie să angajăm pe cineva cât de curând posibil. Ți voi arăta clădirea, după care aș vrea să iau o decizie astăzi.

Se ridică. Gerard îl urmă cu sfială și făcu primul tur al clădirii în care avea să rămână în cele din urmă ca îngrijitor timp de 28 de ani.

Würdemann îi spuse că clădirea situată pe strada Westermarkt, la numărul 2, fusese construită la solicitarea familiei lui. Familia lui făcuse comerț cu băuturi generații la rând, așa că aici erau distilate tot soiul de băuturi spirtoase pentru ei. Würdemann îl duse mai întâi la subsol, unde se afla distileria. Trecură pe lângă distilatoare mari de cupru. Aerul era încărcat de mirosul alcoolului, iar Gerard simți aroma dulceagă a lichiorului de ouă.

Birourile asociate se aflau la parter, iar la etajul de deasupra se afla un atelier de prăjire a cafelei. Mai erau alte patru etaje, unde își aveau birourile alte firme. În acel prim tur, Gerard observă că fiecare palier fremăta de activitate. Se întâlneau oameni care cărau grămezi de acte pe coridoare. Toți se dădură la o parte și îi salutară politicos când îi vedeau venind.

Würdemann abia de-i observă; urcă toate scările cu pași mari, îi atrase atenția asupra câtorva detalii, diverse spații, fereastra ciudată cu crăpături, starea zugrăvelii.

- I-ar prinde bine un strat de vopsea, dar avem de gând să angajăm o firmă pentru lucrările de zugrăvire majore.

Gerard văzu că clădirea nu era chiar veche și în stare bună. Se gândi că lucrările de întreținere nu ar fi fost chiar atât de greoaie.

În cele din urmă ajunseră la etajul al șaselea, ultimul. Aici, chiar sub acoperiș, pereții erau înclinați, iar încăperile semnificativ mai mici.

- Aceasta ar fi noua ta casă, îi spuse Würdemann.

Gerard inspectă odăile. Două dormitoare, o sufragerie cu radiator cu gaz, o bucătărie mică cu apă curentă caldă și rece. Nu era mare, dar avea toate cele de trebuință. Avea chiar și un acoperiș terasă, un loc grozav în care să petreacă zilele de vară. Acoperișul avea o priveliște splendidă spre acoperișurile clădirilor de pe Prinsengracht și Keizersgracht și, de cealaltă parte, de pe Leliegracht. Printre copacii de dedesubt văzu o curte în care se întâlneau toate grădinile caselor de pe stradă. Se auzi carilonul¹ din Westertoren; tocmai ce se făcuse ora trei. Gerard se răsuci.

- Aș dori să accept slujba, zise el.

- Excelent, spuse Würdemann, zâmbind. Consideră-te din nou angajat.

Două săptămâni mai târziu, Gerard și Bep Kremer se mutară în clădirea impunătoare. În lateralul clădirii, în spatele unei uși de garaj, se afla o intrare de serviciu cu un ascensor pentru

¹ Orologiu din turnul unor catedrale alcătuit dintr-un grup de clopote. (n. red.)

mărfuri. Îl folosiră ca să își urce majoritatea lucrurilor pe care le dețineau. Bep inspectă odăile.

– Cred că este o clădire foarte elegantă, zise ea. Păcat că trebuie să stăm chiar sub acoperiș, ca niște porumbei.

Gerard zâmbi scurt. Știa că soției lui îi plăcea luxul. Îi plăcea să poarte haine elegante, pălării frumoase, de preferat accesoryzate cu o blană de vulpe.

– E suficient de spațios, zise el, ridicând din umeri. Și, oricum, nu prea avem de ales. Suntem norocoși că am găsit un loc de muncă, cu locuință pe deasupra. E loc chiar și pentru o cameră pentru copii, în caz că vom avea nevoie de una pe parcurs.

Bep bombăni și începu să despacheteze cutiile.

– Nu știu unde să pun toate lucrurile, zise ea monoton.

Gerard știa că avea să se dea pe brazdă. Schimbarea aceasta nu fusese alegerea ei și mereu era puțin întoarsă pe dos când se schimbau planurile. De asemenea, era foarte sensibilă când venea vorba despre ce ar fi spus alții despre ea. Măcar acum avea un soț cu un loc de muncă, ba chiar era îngrijitorul unei clădiri atât de mari. Nu ar fi deranjat-o să le spună asta prietenelor ei. Nici nu se temea să-și suflece mâinile: în pofida bombanelilor, începuse deja să umple dulapurile și să mute mobila.

– Wies și Levi vor veni să ne ajute? întrebă el.

Wies era sora lui Bep. Era căsătorită cu Levi, un evreu. Și lui Levi i se spusese de curând că firmei pentru care lucrase nu i se mai îngăduia să îl țină ca angajat.

– Poate mai târziu, zise Bep. Levi a primit un pont cum că s-ar putea să existe un loc de muncă pentru el. I-au spus să treacă pe la ei azi.

– Să sperăm că mai sunt și oameni dispuși să angajeze evrei, zise Gerard.

– Știi ce s-a întâmplat cu Polak? întrebă Bep.

– N-am idee, zise el.

Fostul lui șef dispăruse brusc, împreună cu soția și copiii lui. Se părea că așa se întâmpla cu tot mai multe familii de evrei. Dintr-odată, casa lor era părăsită, deseori în timp ce toate lucrurile lor se aflau încă înăuntru. Oare fuseseră ridicați și duși de acolo? Oare fugiseră sau se ascundeau pe undeva? De obicei nici vecinii nu știau. Uneori, oamenii păreau să știe mai multe, dar nu spuneau nimic. Iar Gerard nu insista niciodată. Nu era treaba lui și, dacă știai mai mult decât ar fi trebuit, puteai să dai de belele.

– Pfiu, zise Bep, dându-și distrasă o șuviță de păr după ureche. Să bem ceva cu o gustare. Cred că merităm.

– Ce-ar fi să te așezi? zise el. Pun eu ibricul pe foc.

Gerard se obișnuie rapid cu munca lui ca îngrijitor. Clădirea era bine întreținută, dar tot erau mult mai multe lucruri de făcut în timpul zilei și seara decât anticipase. Primise un mănunchi de chei enorm care arătau toate la fel. Chei de la ușă, de la ascensorul de serviciu, de la ușa care ducea la subsol, de la ușa rotativă, de la cabina portarului. Primul lucru pe care îl făcu fu să confecționeze un tablou pentru chei și să le codifice pe culori. Măcar așa putea găsi cu ușurință cheile potrivite. Curând, angajații diverselor companii din clădire ajunseră să îl cunoască și, după ce se ocupase de primele treburi cât de mici pentru ei – o fereastră blocată se închidea iarăși cum trebuia, o scurgere neînsemnată fusese remediată –, știau cu toții unde să-l găsească.

Lui Gerard îi plăcea forfota din clădire din timpul zilei. Îi era dificil să priceapă cum de se puteau derula atât de multe activități diferite într-o singură clădire. Încerca să ghicească în joacă ce angajați aparțineau cărei companii. Cei care prăjeau cafeaua erau ușor de identificat: aveau propriile șorturi. În plus, mirosul

puternic de boabe de cafea proaspăt prăjită era de neconfundat de la un kilometru distanță. Gerard reuși curând să obțină din când în când un pachet de cafea pe care îl ducea acasă: boabe rămase sau un pachet care nu ieșise chiar așa cum trebuia din procesul de prăjire. Era oricum mai bine decât cafeaua surogat care se găsea în general.

Doamnele și domnii de la compania de asigurări și de la compania comercială de deasupra palierului cu cafeaua păreau mereu grăbiți și treceau deseori pe coridoare cu nasurile îngropate în hârtii. La sosire și plecare aveau, fără excepție, serviete negre sau maro. Angajații distileriei puteau fi împărțiți în două categorii: personalul de birou, care se ocupa de administrare și de vânzări, și distilatorii în sine, care dispăreau dimineața la subsol, îmbrăcați în salopete. Nu existau ferestre la subsol, spațiul fiind luminat doar artificial. Subsolul era enorm: se întindea pe toată suprafața clădirii. O mare parte era acoperită de distilatoare de cupru mari și butoaie de lemn. Nu era prea ventilat, iar mirosul apăsător de alcool, coniac și lichior de ouă îl făcu pe Gerard să se simtă amețit. Mai în spate, la subsol, era un spațiu mare de depozitare.

Seara, pe la ora cinci, activitățile încetau odată cu plecarea personalului din birouri. Și Roger, portarul, își încheia ziua de lucru. Atunci venea echipa de curățenie să se ocupe de birouri. Când aceasta termina, Gerard încuia ușa din față și ușa rotativă și, din clipa aceea, el și Bep rămâneau singuri în clădire.

Li se îngăduia să aibă vizitatori seara și duminica. Vizitatorii trebuiau să fie răbdători, deoarece dura o vreme până când Gerard ajungea jos ca să le deschie ușile după ce sunau la sonerie.

– Locul ăsta e ca o fortăreață, îi zise cumnata lui, Wies, prima dată când ea și soțul ei veniră în vizită.

Savurarea cafeaua. Gerard observă că Levi părea să fi slăbit. Nu fusese angajat pe postul pentru care aplicase.

– Dacă pot să vă ajut cu ceva, zise Gerard. Ați dori cafea pentru acasă?

Refuzară și îi spuseră că totul era în ordine; Gerard nu trebuia să își facă griji pentru nimic.